

- ALBERCH, Ramon; FABRE, Jaume. *Patís de Girona*. Girona: CCG, 2004. 80 p.
- BALLESTEROS I SAGARRA, Enric. *L'entorn marí de Tossa de Mar, Lloret de Mar i Blanes*. Girona: Compe-tium, 2004. 127 p.
- BERRUZO, Alfons; GRUART, Joan. *Senderisme*. Girona: Patronat de Turisme Costa Brava Girona, 2004. 44 p.
- BOSCH, Pep; SALIP, Rosamaria; MORENO, Joan. *Les set portes del Call*. Girona: CCG, 2004. 126 p.
- BUSQUETS I GRABULOSA, Lluís. *Els ulls en la font*. Santa Coloma de Gramenet: L'Esguard, 2004. 145 p.
- Caminant per Catalunya, 2*. Barcelona: Proa, 2004. 112 p.
- CLARA I RESPLANDIS, Josep. *Història gràfica del tren d'Olot*. Girona: CCG, 2004. 169 p.
- *Introducció a la història de Girona*. Girona: CCG, 2004. 172 p.
- CORNELLÀ I CANALS, Pere; CUFÍ I SOLÉ, Quim. *Ep, mainada! Descobrim Girona!: Guia de Girona per a nens i nenes*. Girona: Edicions a Petició, 2004. 174 p.
- CREUS, Ricard. *36 poemes a partir del 36*. Girona: CCG, 2004. 128 p.
- FIGUERAS I XUCLÀ, Miquel. *Un mirall entelat*. Girona: CCG, 2004. 272 p.
- GALLART, Sebastià; SALA, Joan. *Sota el garrofer*. Girona: CCG, 2004. 88 p.
- JANUÉ I MIRET, Maricció. *La nova Alemanya: problemes i reptes de la unificació: 1989-2002*. Vic/Girona: Eumo / Universitat de Girona, 2003. 373 p.
- LERMAN, Jacobo-Isaías; NIBORSKI, Isidoro. *Diccionario yidish-español*. Girona: Universitat de Girona, 2003. 344 p.
- MOLINERO, Carme; YSÀS, Pere. *El règim franquista: feixisme, modernització i consens*. Vic/Girona: Eumo / Universitat de Girona, 2003. 173 p.

Crítica

L'obra d'Agustí Eura en edició crítica

EURA, Agustí.
Obra poètica i altres textos.
 Edició crítica de Pep Valsalobre.
 Autors Catalans Antics, 13.
 Fundació Pere Corominas, 2002.
 734 pàgines.

Afirmar que la literatura catalana d'època barroca ha estat ben poc estudiada en relació a la resta del patrimoni literari català no és cap novetat, però amb la publicació del volum *Obra poètica i altres textos* d'Agustí Eura, editat pel professor de la Universitat de Girona Pep Valsalobre, aquest panorama comença a canviar. Es tracta d'un llibre molt ambiciós i alhora rigorós i perfectament estructurat, on Valsalobre ens ofereix un estudi teòric de la figura i obra d'Agustí Eura, i una edició crítica de la seva producció literària.

Per aquells que desconeguin qui era Agustí Eura he recuperat unes paraules del mateix Valsalobre que el descriu com «un home de lletres de formació barroca amb una obra àmplia i diversificada» (p. 43). Nascut l'any 1684 a Barcelona, frare de l'orde dels agustins, va ser bisbe d'Orense i escriptor tant en llengua catalana com en castellana —encara que en menor grau— de poesia, religiosa i profana, tractats teològics llatins, apologies de la llengua i diversos sermons; d'aquí que Valsalobre

emprí els termes *àmplia* i *diversificada* per referir-se a la seva producció literària.

Obra poètica i altres textos ens ofereix un estudi introductori a la figura i obra d'Eura molt complet on es tracten d'una banda diferents aspectes de la seva obra poètica, com ara la classificació dels poemes, problemes d'atribució, possibles models per a la seva obra, qüestions de mètrica, ritme, rima, retòrica, de recepció de la seva obra... i de l'altra, Valsalobre estudia l'obra no poètica —des dels sermons, les obres llatines d'apologètica, un florilegi autògraf i un tractat de poesia catalana.

Tot seguit trobem el que seria el nucli central del llibre: l'edició del corpus textual d'Agustí Eura. Tasca, d'altra banda, gens senzilla, per tal com els diferents poemes presenten una tradició textual prou complexa, amb vint-i-sis manuscrits a més de les diferents edicions, tant modernes com antigues. I és que Valsalobre ha estat capaç de reconstruir la casuística de la transmissió dels diferents poemes i ha aconseguit establir-ne l'*stemma*, alhora que aporta informació al lector de totes les intervencions realitzades en el text i argumenta els motius que l'han conduït a introduir-les.

No voldria acabar aquesta breu ressenya sense posar de manifest que ens trobem davant d'un treball

elaborat amb esperit crític i, sobretot, amb molt de rigor. En definitiva, una obra brillant absolutament recomanable.

Olga Muñoz

Del pic a la publicació

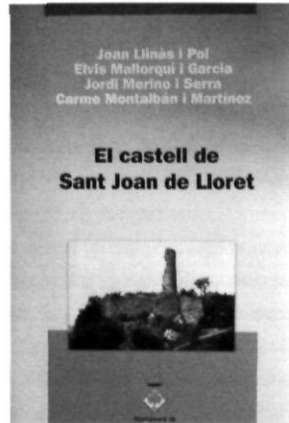
LLINÀS I POL, Joan;
 MALLORQUI I GARCIA, Elvis;
 MERINO I SERRA, Jordi,
 i MONTALBAN I MARTINEZ, Carme.
El castell de Sant Joan de Lloret.
 Col·lecció Es Freres, núm. 7.
 Ajuntament de Lloret de Mar, 2003.

La present monografia sobre el castell de Sant Joan de Lloret és una plasmació impecable del desideratum de tota recerca científica. Entre els arqueòlegs, solem designar el procés de recerca en la seva totalitat amb expressions del tipus «del primer cop de pic, a les galerades», amb les quals es vol expressar que la feina de l'arqueòleg, historiador per definició en la nostra tradició, no s'acaba pas el darrer dia de l'excavació, sinó que és precisament llavors quan tot just comença. Això, que resulta raonablement evident en la teoria general de la recerca històrica, no és malauradament tan correlatiu ni immediat en el món de l'arqueologia, encara que per sort cada cop més. Passa encara sovint, fora de les institucions oficials de recerca, que l'activitat arqueològica

esdevé un *modus vivendi* fins a cert punt desconnectat de l'activitat científica: més enllà de la memòria preceptiva, hom no investigará més si el promotor no té interès a pagar un ulterior treball històric, que llavors per raons òbvies l'arqueòleg pot no estar en situació d'assumir particularment. Una situació, com tantes d'altres, que a la llarga caldria ajustar en aquest país nostre.

Però, tornem-ho a dir, l'estudi que ressenyem és la prova palpable que aquesta perfecció és possible. Sortosament no és pas l'únic cas, però sí dels darrers que han aparegut.

Diríem, col·loquialment, que a Sant Joan de Lloret s'hi han trobat el pa i la gana: a davant de tot, un Ajuntament conscient de la seva responsabilitat de cara al patrimoni i la societat civil; un jaciment de proporcions i complexitat abastables, coses que determinen un marge temporal i un volum de treball adequats; un fons documental ric i accessible; i, destacadament, uns autors amb tremp i capacitat. Joan Llinàs, Jordi Merino i Carme Montalbán, professionals de l'arqueologia de llarga i notòria experiència, són dels que, malgrat les múltiples circumstàncies més o menys favorables, continuen pensant que no hi hauria d'haver cap cop de pic sense les seves corresponents galerades. I quan això és possible s'hi tiren de cap de la millor manera, com ja han demostrat en altres ocasions.

Per completar el treball que el castell es mereix han comptat amb la col·laboració d'Elvis Mallerquí, vast i consolidat coneixedor de la documentació gironina. L'impecable conjunció de les fonts arqueològiques i documentals, perfectament lligades i ahora perfectament distintes en un volum que fa honor a la necessària interdisciplinarietat del coneixement històric, és la que permet extreure el màxim suc a aquest petit castell fins fa poc mig abandonat. Això demostra que un element com el castell lloretenc, sense ser *a priori* una gran esperança del patrimoni nacional, pot esdevenir un estudi de cas de notable rellevància per al món de la recerca en general i un equipament patrimonial ben consistent per al seu municipi en concret, quan s'hi aboquen prou presència d'ànim i la professionalitat i els recursos necessaris. L'ajuntament, els autors i tots nosaltres podem estar-ne legítimament satisfets.

Marc Sureda

Els comtats gironins, per fi

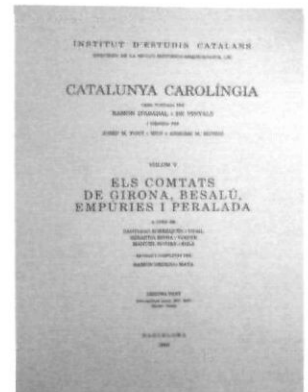
DIVERSOS AUTORS.

Catalunya Carolíngia, volum V. Els comtats de Girona, Besalú, Empúries i Peralada, 2 vol. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 2003.

Qualsevol que hagi treballat mínimament el període alt-medieval a les comarques gironines (i arreu, de fet) sabrà donar la importància que es mereixen a les comparativament poques fonts escrites que ens n'han pervingut, en relació a les tan variades i riques sèries de què se sol disposar per a investigar a partir de la baixa edat mitjana. Que aquest nombre de documents sigui limitat, però, no vol pas dir que no presenti una gran riquesa ni una considerable problemàtica: la riquesa, segons com sí us plau per força, ja que en un d'aquests documents els historiadors han de llegir-hi el que, en altres contextos, es troba desplegat en moltes més fonts; i la problemàtica, generada sobretot per les vicissituds de conservació (originals, trasllats, còpies en cartularis, registres d'època moderna, etc.), a vegades de manera fragmentària, i —difícultat notable— en arxius diferents, dels més accessibles (ACG) als més allunyats (Biblioteca Nacional de París), i encara sovint sense aparent lògica de distribució.

Per tot això, ens hem de felicitar que, malgrat les

Universitat de Girona
Biblioteca

vicissituds i la dilatació temporal que vénen a ser segell de la *Catalunya Carolíngia*, continui viu aquest projecte nacional d'edició de les fonts escrites anteriors a l'any 1000 segons l'antiga divisió en comtats; projecte que premià els comtats de Pallars i Ribagorça el 1955, els d'Osona i Manresa el 1999 i ara (2003), per fi, els de l'àrea gironina: Girona, Besalú, Empúries i Peralada. Cert que molts d'aquests documents —gairebé tots— havien estat publicats anteriorment en iniciatives diverses, cosa que es deu, com comentàvem, a les diferents circumstàncies de conservació dels textos. Així, amb la publicació del Cartoral de Carlemany a càrrec de Josep M. Marquès (1993) i de la Col·lecció Diplomàtica de la Seu de Girona a càrrec de Ramon Martí (1997), la Fundació Noguera posava a l'abast dels estudiosos les dues sèries medievals més importants i venerables dels esmentats comtats. Però no hi havia tots els documents a tot arreu, ni tan sols entre tots dos conjunts els feien tots, ja que alguns no es con-